

Matthiola (Fiala)

synonyma: Mathiola

čeleď: Brassicaceae

Pochází zejména z Euroasie. Patří buď mezi jednoletky nebo dvouletky. Květy mají 4 korunní lístky. Mohou být jednobarevné nebo dvoubarevné v široké škále kombinací. Plodem je šešule. Nejobvyklejšími druhy jsou *M. incana* a *M. longipetala*.

Množí se semeny.

Matthiola afghanica

oblasti: Afganistán, Írán

Matthiola alyssifolia

synonyma: *Hesperis alyssifolia*, *M. alaica*, *M. albicaulis*, *Promicrantha alaica*, *Promicrantha alyssifolia*

oblasti: Írán

Matthiola anchoniifolia

Matthiola arabica

synonyma: *Hesperis arabica*, *M. arabica*

Matthiola aspera

Matthiola bicornis

Matthiola bucharica

oblasti: Kazachstán

Matthiola capiomontana

Matthiola caspica

synonyma: *M. odoratissima* var. *caspica*

Matthiola chenopodiifolia

synonyma: *Hesperis chenopodiifolia*, *M. exigua*, *M. hesperoides*, *M. porphyrantha*

oblasti: Afganistán, Írán, Pákistán, Turkmenistán

Roste v Íránu, Afganistánu, Pákistánu a Turkmenistánu jako jednoletka. Dorůstá výšky 15 - 40cm. Stonek je větvený zejména od báze. Povrch je ochlupený. Listy jsou vejčité nebo eliptické, špičaté až zašpičatělé, mohou být řapíkaté, mohou být zubaté, dlouhé (1 -) 2 - 7cm a široké 0,5 - 2cm. Květenstvím je 10 - 20tkvětý hrozen v době plodu s délkou do 20cm, vlastní květy jsou bělavé, červeně růžové až růžově fialové, průměru 1,5 - 2cm, mají až 6mm stopku v době plodu, kališní lístky jsou dlouhé 0,7 - 0,9 (i 1,1)cm, korunní lístky jsou úzce podlouhlé, dlouhé 2 - 3cm a široké 3 - 4 (i 4,5)mm. Plodem je šešule délky 5 - 8cm, šířky 2,5mm a obsahuje kulovitá tmavě hnědá úzce okřídlená semena délky 2 - 2,5mm.

Matthiola chorassanica

synonyma: *Hesperis chorastanica*, *M. flavida* var. *integrifolia*, *M. integrifolia*, *M. tenera*

oblasti: Írán, Střední Asie, V Asie

Pochází ze střední a východní Asie. Dorůstá výšky 15 - 35cm. Kvete zelenohnědofialovými květy.

Vyhovují jí suché štěrkové půdy na plném slunci chráněné před zimní vlhkostí.

Matthiola codringtonii

synonyma: *Parrya codringtonii*

Matthiola crassifolia

synonyma: *Hesperis integrifolia*

Matthiola czerniakowskae

Matthiola daghestanica

synonyma: *M. fragrans* subsp. *daghestanica*

Matthiola damascena

synonyma: *M. euboea*

Matthiola dumulosa

oblasti: Írán, Z Asie

Pochází ze západní Asie. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Listy jsou lineární až laločnaté. Barva květů je šedofialová.

Vyhovují ji suché štěrkové půdy na plném slunci chráněné před zimní vlhkostí.

Množí se semeny.

Matthiola erlangeriana

synonyma: *M. rivae*

Matthiola farinosa

synonyma: *Hesperis farinosa*, *M. boissieri*

oblasti: Írán, Střední Asie, Z Asie

Pochází ze střední a západní Asie. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Kvete žlutými květy.

Vyhovují ji suché štěrkové půdy na plném slunci chráněné před zimní vlhkostí.

Množí se semeny.

Matthiola flavida

synonyma: *Hesperis flavida*

oblasti: Afganistán, Írán, Kašmír, Pákistán, Turkmenistán

Roste v Íránu, Afganistánu, Pákistánu, Kašmíru a Turkmenistánu jako trvalka až polokeř. Dorůstá výšky 0,15 - 1m. Stonek je větvený zejména od báze. Povrch bývá ochlupený. Bazální listy jsou obkopynaté, eliptické nebo úzce eliptické, občas lyrovité, zubaté až laločnaté, dlouhé (1,5 -) 2 - 8cm, široké 0,5 - 2,5cm, horní listy jsou menší, obkopynaté až čárkovité, zubaté a přisedlé. Květenstvím je 10 - 20tkvětý hrozen za plodu s délkou až 30cm, vlastní květy jsou hnědě červeně růžové až růžově fialové, průměru 1 - 1,5cm, mají 3 - 5mm stopku v době plodu, kališní lístky jsou dlouhé 0,8 - 1 (i 1,2)cm, korunní lístky jsou úzce podlouhlé, dlouhé 1,5 - 2cm a široké 1,5 - 2,5mm. Plodem je úzce podlouhlá zploštělá šešule délky (0,5 -) 0,6 - 1m, šířky 2 - 2,5 (i 3)mm a obsahuje mnoho úzce křídlatých semen délky 2 - 2,5mm a šířky 1,5mm.

Matthiola fragrans

synonyma: *Cheiranthus fragrans*, *Hesperis fragrans*

oblasti: V Evropa

Pochází z východní Evropy. Dorůstá výšky 25 - 50cm. Kvete fialovožlutými květy o průměru 2 - 2,5cm.

Vyhovují ji suché půdy na plném slunci chráněné před zimní vlhkostí.

Množí se semeny.

Matthiola fruticulosa (Fiala keříčkovitá)

synonyma: *Cheiranthus coronopifolius*, *Cheiranthus fruticosus*, *Cheiranthus tristis*, *Hesperis angustifolia*, *Hesperis coronopifolia*, *Hesperis provincialis*, *Hesperis thessala*, *M. bolleana*, *M. coronopifolia*, *M. fruticulosa* subsp. *coronopifolia*, *M. fruticulosa* subsp. *fruticulosa*, *M. fruticulosa* var. *bolleana*, *M. fruticulosa* var. *coronopifolia*, *M. fruticulosa* var. *fruticulosa*, *M. fruticulosa* var. *genuina*, *M. fruticulosa* var. *provincialis*, *M. fruticulosa* var. *rigualii*, *M. fruticulosa* var. *sicula*, *M. fruticulosa* var. *thessala*, *M. provincialis*, *M. sabauda*, *M. stenopetala*, *M. telum*, *M. thessala*, *M. tristis*, *M. tristis* var. *sicula*, *Triceras fruticosum*

oblasti: Andalusie, Itálie, Katalánsko, Středozeří

Roste ve středozeří jako polokeř. Dorůstá výšky 10 - 40 (i 60)cm. Stonek je větvený zejména od báze. Povrch je ochlupený. Listy jsou střídavé, úzce podlouhlé až čárkovité, mohou být asymetricky zubaté, dlouhé (1 -) 4 - 7 (i 10)cm a široké 1 - 2 (i 5)mm. Květenstvím je 15 - 30tikvětý hrozen délky za plodu až 15cm, vlastní květy mají průměr 1 - 1,5cm, stopku za plodu délky 1,5mm, kališní lístky délky (0,6 -) 0,7 - 1 (i 1,2)cm, šířky 2 - 3mm, korunní lístky jsou žluté, dlouhé (0,7 -) 1,5 - 2cm a široké (1 -) 2 - 3 (i 5)mm. Plodem je šešule délky (2,5 -) 8 - 10,5 (i 12)cm, šířky 1 - 1,5mm a obsahuje mnoho podlouhlých křídlatých semen délky 1,5 - 2,2mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. *coronopifolia*
- subsp. *fruticulosa*
- subsp. *perennis*
- subsp. *valesiaca*

Vyhovuje jí čerstvý vzduch a písčité půda.

Množí se semeny.

Matthiola ghorana

Matthiola glutinosa

Matthiola graminea

Matthiola incana (Fiala šedivá)

synonyma: *Cheiranthus albus*, *Cheiranthus annuus*, *Cheiranthus arborescens*, *Cheiranthus coccineus*, *Cheiranthus fenestralis*, *Cheiranthus glaber*, *Cheiranthus glaberrimus*, *Cheiranthus graecus*, *Cheiranthus hortensis*, *Cheiranthus incanus*, *Cheiranthus viridis*, *Hesperis aestiva*, *Hesperis fasciculata*, *Hesperis fenestralis*, *Hesperis incana*, *Hesperis violaria*, *Leucoium incanum*, *Mathiolaria annua*, *Mathiolaria glabrata*, *Mathiolaria incana*, *M. annua*, *M. arborescens*, *M. crucigera*, *M. fasciculata*, *M. fenestralis*, *M. glabra*, *M. glabrata*, *M. graeca*, *M. incana* subsp. *incana*, *M. masquindali*, *M. patens*, *M. simplicicaulis*, *M. stephanos-mariae*, *M. vulgaris*, *Microstigma incanum*

oblasti: Albánie, Andalusie, Arabský poloostrov, Arménie, Baleáry, Bosna a Hercegovina, Britská Kolumbie, Chorvatsko, Egypt, Francie, Illinois, Itálie, Kalifornie, Katalánsko, Kypr, Makaronésie,

Oregon, Pákistán, Řecko, Sardínie, Severní Karolína, Sicílie, Slovinsko, Texas, Turecko, Velká Británie

Roste ve středozeší, jižní a západní Evropě, Turecku, Arabském poloostrově a Egyptě jako trvalka či polokeř (i jednoletka). Dorůstá výšky (15 -) 25 - 70 (i 75)cm. Stonek je větvený zejména od báze. Listy jsou našedlé, tupě úzce obkopynaté, v přízemní růžici dlouhé (2,5 -) 3 - 12 (i 16)cm, široké 0,5 - 2cm a horní listy jsou menší. Květenstvím je 15 - 30tkvětý hrozen s délkou za plodu až 30cm, vlastní květy jsou bílé s růžovými čárkami na až 2,5cm stopce v době plodu, kališní lístky jsou dlouhé (0,8 -) 1 - 1,2 (i 1,5)cm, korunní lístky jsou obvejčité, dlouhé 1,5 - 3cm a široké 3 - 8mm. Plodem je ochlupená přisedlá šešule délky (4,5 -) 10 - 11 (i 15)cm a šířky 2,5 - 4mm a obsahuje hnědá okřídlená semena délky 2,5 - 3mm a průměru 2mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. annua
- var. autumnalis
- var. hibema
- subsp. incana (Fiala šedivá pravá)
- subsp. pulchella - endemit Itálie
- subsp. rupestris - endemit Itálie

Matthiola integrifolia

Matthiola kralikii

synonyma: Lonchophora kralikii, M. pseudoxyceras, M. tricuspídata subsp. pseudoxyceras

Matthiola livida

Matthiola longipetala (Fiala dlouhoplátečná)

synonyma: Cheiranthus longipetalus, Hesperis aspera, M. anchusoides, M. angulosa, M. aspera, M. aspera var. aspera, M. bicornis, M. longipetala subsp. aspera, M. longipetala subsp. longipetala, M. longipetala subsp. pendula, M. longipetala var. bicornis, M. longipetala var. longipetala, M. longipetala var. oxyceras, M. macropetala, M. oxyceras, M. tenella, Triceras oxyceras

oblasti: Alberta, Alžírsko, Arizona, Egypt, Idaho, Írán, Izrael, Jordánsko, Kalifornie, Kansas, Kypr, Libanon, Libye, Malá Asie (Anatolie), Maroko, Michigan, Nové Mexiko, Řecko, Saskatchewan, Sinajský poloostrov, Střední střeozemí, Sýrie, Texas, Tunisko, Ukrajina

Pochází z Euroasie. Délka stonku dosahuje 40 - 45cm. Listy mají úzce eliptický až peřenosečný tvar. Květy mají 4 okvětní lístky, barvu bílou a průměru 1 - 2cm. Plodem je šešule. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. bicornis (Fiala dlouhoplátečná dvourohá) - pochází z Řecka a Malé Asie
- subsp. longipetala (Fiala dlouhoplátečná pravá) - pochází z Ukrajiny a jihozápadní Asie

Matthiola lunata

synonyma: Hesperis lunata, M. anoplia, M. clausonis, M. glandulosa, M. phlox

oblasti: Alžírsko, Andalusie, Baleáry, Katalánsko, Libye, Maroko, Střední střeozemí, Tunisko

Dorůstá výšky 5 - 45cm. Přízemní listy jsou střídavé, dlouhé 2 - 9cm, široké 0,4 - 2cm. Květy mají kališní lístky délky 8 - 9mm a korunní lístky jsou dlouhé 0,7 - 1,1cm a široké 4 - 6mm. Plodem je šešule délky 3 - 7cm, šířky 1 - 2mm a obsahuje semena délky 1,5 - 2mm.

Matthiola macranica

oblasti: Balúčistán

Roste v Pákistánu jako jednoletka. Dorůstá výšky 10 - 15cm. Stonek může být od báze větvený. Povrch je ochlupený. Listy vytvářejí přízemní růžici, jsou vejčité, řapíkaté, zubaté, dlouhé 1 - 2cm, široké 0,7 - 1,7cm, báze je sbíhavá, lodyžní listy jsou kopinaté a mohou být také zubaté. Květenstvím je hrozen v době plodu s délkou až 10cm, vlastní květy jsou nažloutlé, průměru 1cm, mají 3mm stopku v době plodu, kališní lístky jsou vně ochlupené, dlouhé 6mm, korunní lístky jsou 2 - 3x delší a široké 1mm. Plodem je zploštělá šešule délky 3,5 - 6mm, šířky 1,5mm a obsahuje mnoho podlouhlých hnědých semen délky 2mm a šířky 0,5mm.

Matthiola maderensis (Fiala madeirská)

synonyma: *Hesperis maderensis*, *M. littorea*

oblasti: Makaronésie

Patří mezi endemity Madeiry. Patří mezi dvouletky nebo i trvalky. Dorůstá výšky až 90cm na jediné přímé lodyze. Listy mají kopnatý tvar, šedo zelenou barvu, délku 5 - 25cm a vyrůstají v přízemní růžici. Kvete růžovofialovými květy o průměru 2 - 3cm.

Vyhovují jí útesy u moře.

Matthiola maroccana

synonyma: *Triceras maroccanum*

Matthiola masquindalii

Matthiola montana

synonyma: *Hesperis montana*

oblasti: Malá Asie (Anatolie)

Pochází z Turecka. Dorůstá výšky 10 - 20cm. Listy má úzké obvejčité. Kvete hnědožlutými květy.

Vyhovují jí skaliska na plném slunci chráněná proti zimnímu vlhku.

Množí se semeny.

Matthiola obovata

synonyma: *Hesperis obovata*, *M. adenophora*, *M. leprosa*, *M. runcinata*

oblasti: Afganistán, Pákistán

Matthiola odoratissima

synonyma: Cheiranthus odoratissimus, Cheiranthus tauricus, Hesperis odoratissima, M. odoratissima subsp. taurica, M. odoratissima var. taurica, M. taurica

oblasti: JV Evropa, V Evropa, Z Asie

Pochází z východní a jihovýchodní Evropy a západní Asie.

Matthiola ovatifolia

synonyma: Hesperis ovatifolia, M. odoratissima var. ovatifolia, M. tomentosa

oblasti: Írán, Z Asie

Pochází ze západní Asie. Kvete hnědožlutými květy.

Vyhovují jí skalnatá slunná místa chráněná proti zimnímu vlhku.

Množí se semeny.

Matthiola parviflora

synonyma: Cheiranthus parviflorus, Hesperis micrantha, Hesperis parviflora

oblasti: Andalusie

Dorůstá výšky 5 - 45cm. Přízemní listy jsou střídavé, obkopinaté, dlouhé 2 - 12cm a široké 0,3 - 2cm. Květenstvím je hrozen, vlastní květy mají kališní lístky délky 5 - 6mm a korunní jsou dlouhé 4 - 5mm a široké 2 - 3mm. Plodem je šešule délky 2 - 7cm, šířky 1 - 2mm a obsahuje semena délky 1mm.

Matthiola perennis

synonyma: M. saxatilis

Matthiola perpusilla

Matthiola puntensis

Matthiola revoluta

synonyma: Hesperis revoluta, M. deserticola

oblasti: Írán, Z Asie

Pochází ze západní Asie.

Matthiola robusta

Matthiola saxatilis

Matthiola scapifera

Matthiola shehbazii

Matthiola sinuata (Matiola laločnatá)

synonyma: Cheiranthus muricatus, Cheiranthus sinuatus, Cheiranthus tricuspidatus, Hesperis glandulosa, Hesperis sinuata, M. australis, M. glandulosa, M. incana subsp. cyrenaica, M. oyensis, M. sinuata subsp. glandulosa, M. sinuata subsp. ligurica, M. sinuata var. sinuata, M. tricuspidata var. glandulosa

oblasti: Itálie, Katalánsko, Středozeší

Roste ve středozemí. Plodem je stopkatě žlázovitá šešule na špičkách bez růžků.

Matthiola spathulata

oblasti: Írán

Matthiola stoddartii

synonyma: Hesperis stoddartii

Matthiola subglabra

Matthiola superba

synonyma: M. songarica

Matthiola tatarica

synonyma: Cheiranthus lacerifolius, Cheiranthus persicus, Cheiranthus tataricus, Hesperis tatarica

Matthiola tenella

Matthiola tianschanica

Matthiola torulosa

synonyma: Cheiranthus torulosus, Hesperis stelligera, M. stelligera

Matthiola tricuspidata (Matiola trojrohá)

synonyma: *Cheiranthus tricuspidatus*, *Cheiranthus villosus*, *Hesperis tricuspidata*, *M. tricuspidata* subsp. *tricuspidata*, *M. tricuspidata* var. *triscupidata*, *Triceras tricuspidatum*

oblasti: Albánie, Alžírsko, Andalusie, Baleáry, Chorvatsko, Černá Hora, Francie, Itálie, Izrael, Korsika, Kréta, Kypr, Maroko, Řecko, Sardínie, Sicílie, Tunisko, Turecko

Roste ve středozeší jako jednoletka. Dorůstá výšky (3 -) 10 - 30 (i 40)cm. Povrch je ochlupený a šedozelený. Stonky jsou dužnaté. Přízemní a spodní listy jsou peřenosečné, zvlněné, úkrojky jsou zakulacené, horní listy jsou kopinaté nebo čárkovité, střídavé, dlouhé 2 - 9cm a široké 0,4 - 3cm. Kvete fialovými nebo bílými stopkatými 4četnými květy průměru 1,5 - 2,2cm v hroznu, kališní lístky jsou vzpřímené, dlouhé 0,8 - 1cm, korunní lístky jsou dlouhé 1,5 - 1,8cm a široké 5mm. Plodem je válcovitá šešule s 3mi růžky, délkou 2 - 6,5cm, šířkou 1,5 - 3mm a obsahuje semena délky 1 - 1,2mm.

Vyhovuje jí slunce nebo polostín, teplo a písčité nebo kamenité dobře propustné půdy.

Matthiola trojana

Další informace:

<http://botany.cz/cs/matthiola-maderensis/>

<http://kvetiny.atlasrostlin.cz/matiola-trojroha>

<http://www.kadel.cz/flora/t/kvResult.asp-Rod=Matthiola.htm>

<https://www.rostliny.net/>